

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ SECTOR 1 – 2020 – 2030

DOMENIUL STRATEGIC 11.

Siguranța cetățeanului

DOCUMENT ÎN LUCRU

Vă rugăm să citați doar cu acordul instituției

registratura@primarias1.ro

Introducere

Siguranța cetățenilor este un element indispensabil al dezvoltării durabile, deoarece generează contextul favorabil exercițiului nestingherit al drepturilor și facilitează evoluția celorlalte domenii strategice. De aceea, siguranța publică reprezintă un domeniu strategic per se în cadrul acestui document. Printre cele 17 Obiective definite de Agenda ONU 2030, ODD 16 se referă la Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile. În cadrul grupului de lucru, pornind de la această abordare generală, am contextualizat și am adaptat principiile pe care le conține la realitățile specifice Sectorului 1. O precizare foarte importantă se impune a fi făcută aici: problematica siguranței include dimensiuni multiple. O parte dintre acestea sunt identificate drept priorități în Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030: locuințe decente, riscul seismic, riscul la inundații și alunecări de teren, calitatea aerului, smart city și dimensiunea culturală a dezvoltării durabile. Totodată, contextul actual al pandemiei COVID-19 generează provocări noi pentru siguranță. Grupul de lucru privind Siguranța cetățenilor și buna guvernare nu a urmărit provocările urbanistice sau de mediu ale urbanizării durabile, ci problematica infracționalității și violenței, precum și obiectivul eradicării riscurilor de criminalitate. Referitor la indicii de siguranță, Bucureștiul ocupă locul 29 într-un clasament care reunește 100 de orașe europene, cauza principală a clasării constituind-o corupția. Infracțiunile stratale reprezintă 34% din cele comise la nivel național. Pentru Sectorul 1, în ceea ce privește infracțiunile comise cu violență raportat la anul 2015, Poliția Sector 1 a anunțat 159 de cazuri, sub cifra la nivel de Sector 2 (250), Sector 3 (190) și Sector 6 (182), dar peste Sector 4 (158) și Sector 5 (133). Principalele categorii vizate sunt tâlhăriile, în proporție covârșitoare, urmate de violuri, ucidere din culpă, agresiuni sexuale și vătămări corporale. Astfel, în Sectorul 1 au fost înregistrate cele mai multe ucideri din culpă, anume 16, având de asemenea și cele mai multe cazuri de viol (24). Dacă facem referire la incidența furturilor auto, în Sectorul 1 au fost identificate 7 cazuri – sub Sectorul 3 și 4, fiecare cu 9, respectiv, 10 cazuri.^[130]

Pornind de la acest trend ascendent, am identificat o serie de priorități pe palierul siguranței, acestea reprezentând măsuri prioritare pentru viitoarea strategie de dezvoltare a Primăriei sectorului 1:

- Realizarea Hărții siguranței a Sectorului 1;
- Construirea unui model eficient de prevenire a criminalității cu sprijinul tehnologiei modern;
- Elaborarea și implementarea unui model de implicare și capacitate comunitară pentru cartiere mai sigure;
- Eradicarea fenomenului violenței împotriva femeilor și asigurarea accesului la un sistem integrat de servicii pentru victime ale violenței domestice, inclusiv într-un centru specializat cu primirea acestora în regim de urgență;
- Creșterea capacității de intervenție prin suplimentarea cu resurse umane a autorităților din subordinea Primăriei Sectorului 1 cu atribuții directe în domeniul siguranței publice și protecției victimelor

Viziunea de ansamblu pe care am adoptat-o are 3 coordonate:

- urmărește cu precădere realizarea unei prevenții efective,
- propune utilizarea tehnologiilor inovative pentru a genera eficiență și competență,
- propune includerea dimensiunii de gen și a temei protecției persoanelor și grupurilor vulnerabile.

Elemente de context internațional și național relevante

Deoarece majoritatea elementelor de context vor fi explicate în cadrul secțiunii, ne vom concentra aici pe cadrul normativ general.

Agenda ONU 2030 definește țintele specifice ODD 16 (enunțat mai sus). O parte dintre acestea sunt relevante pentru palierul siguranței publice, în timp ce restul sunt importante pentru dimensiunea bunei guvernări.

16.1. Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe, pretutindeni;

16.2. Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor;

16.3. Promovarea statului de drept la nivel național și internațional și asigurarea accesul egal la justiție pentru toți;

16.4. Până în 2030, reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată;

16.5 Reducerea semnificativă a corupției și dării de mită în toate formele sale;

16.6. Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile;

16.7. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile?

16.8. Extinderea și consolidarea participării țărilor în curs de dezvoltare în instituțiile de guvernare globală;

16.9. Până în 2030, asigurarea identității legale tuturor, inclusiv înregistrarea nașterii;

16.10. Asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale, în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale.¹

România a transpus aceste obiective prin intermediul Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 care accentuează, pentru acest obiectiv importanța „dezvoltării capitalului social, eradicării violenței asupra copiilor, reducerii semnificative a tuturor formelor de violență, a corupției, dezvoltării unor instituții eficiente și transparente la toate nivelurile, participarea și reprezentarea cetățenilor la toate nivelurile, precum și asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale”.²

Alte documente relevante la nivel intern sunt:

- Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015-2019 – O Românie puternică în Europa și în lume,
- Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020,
- Strategia Națională de ordine și siguranță publică 2015-2020,
- Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020 sau Strategia Europa 2020 – O strategie pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii³

¹ Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare RoAid, “ODD 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile,” accessed August 18, 2020, <http://roaid.ro/odd-16-promovarea-unor-societati-pasnice-si-incluzive-pentru-o-dezvoltare-durabila-a-accesului-la-justitie-pentru-toti-si-crearea-unor-institutii-eficiente-responsabile-si-incluzive-la-toate-nivel/>.

² Sergiu Celac and Anghelută, “Strategia Națională Pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030” (București: Paideia emblematic România, 2018), p.97.

³ Constantin Măriuca, “Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a Sectorului 1” (Primăria Sectorului 1, n.d.), accessed August 18, 2020.

- Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome 2014-2020;
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021.

La nivel local, trebuie amintită Strategia de Dezvoltare a Poliției Locale Sector 1 București pentru perioada 2018-2022.

Măsuri DOMENIUL STRATEGIC 11.

11.1 Realizarea Hărții siguranței a Sectorului 1

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 include siguranța publică drept prioritate corespunzătoare ODD16. Corelat cu acest obiectiv, la nivel local, sunt necesare măsuri problematizate în funcție de contextul specific.

Harta siguranței vizează identificarea și cartografierea zonelor cu potențial crimogen din Sectorul 1 și constituie un prim pas esențial pentru prevenirea fenomenului infracțional în Sector, precum și pentru implementarea subsecventă a unor măsuri adecvate în vederea reducerii substanțiale a ratei criminalității. Identificarea corectă a zonelor cu risc ridicat de producere a infracțiunilor pe baza unei metodologii riguroase este o precondiție pentru a formula politici integrate și adaptate nevoilor de siguranță specifice fiecărei zone/cartier/stradă.

Importanța acestei măsuri este dublată de caracterul ei urgent, derivat din creșterea actuală a coeficientului de criminalitate. În iunie 2020, Poliția Română a publicat un comunicat privind rata criminalității în cele 6 sectoare ale capitalei. Conform acestui document, Sectorul 1 ocupă locul al patrulea, înregistrând un coeficient de criminalitate de 99,33 (aferent anului 2019). Din aceleași date reiese și faptul că Sectorul 1 a înregistrat cea mai mare rată de creștere a criminalității, în raport cu celelalte sectoare din capitală, cu 8 puncte procentuale față de anul 2015, când coeficientul era de 91,89.[131] Reducerea substanțială a acestui coeficient trebuie să fie o prioritate. În același timp, chiar dacă, în ciuda creșterii, domeniul de încadrare a ratei de criminalitate rămâne, conform cifrelor, unul mediu[132], nu trebuie pierdut din vedere că rata criminalității este mai ridicată în anumite zone și cartiere ale Sectorului 1.

În momentul actual, zonele cu potențial criminogen identificate conform datelor furnizate de Poliția Locală Sector 1 sunt: zona Gării de Nord, zona Șos. Chitila - Șos. București -Târgoviște - Șos Odăii, zona Casa Presei Libere - Arcul de Triumf - P-ța Charles de Gaulle, zona Piața Romană – Piața Universității, zona Aviației - Piața Băneasa, zona Giulești – Chitila Triaj, Piața Charles de Gaulle, Piața 16 Februarie, Piața Presei Libere și Șoseaua Nordului, Șoseaua Odai, DN 1 Șoseaua București Ploiești, cartierul Aviatiei, cartierul Straulesti, cartierul Chitila, cartierul Baneasa-Pasaj Baneasa, cartierul Henri Coanda, cartierul Pajura, str. Radu Beller, zona Calea Floreasca, zona Sala Palatului, zona Charles de Gaulle.

Problema care a rezultat din formatul în care aceste date au fost centralizate și transmise este absența unui set de criterii complexe pentru a diferenția în funcție de gradul de pericol social al faptelor comise în perimetrul acestor zone. De exemplu, identificarea zonelor cu potențial criminogen a inclus, fără a face distincție „furturi din auto, furturi din locuințe” în egală măsură cu „persoane fără adăpost, apel la mila publică, comerț stradal neautorizat”, „cluburi/restaurante, prin folosirea instrumentelor muzicale la nivel ridicat”. Demersul de cartografiere trebuie să abordeze și să soluționeze această lacună metodologică, evitând sub toate aspectele o „incriminare” a sărăciei (idee ce urmează a fi dezvoltată mai jos). Așadar, cartografierea trebuie să țină cont nu doar de comitenții faptelor, ci și de anumite categorii specifice de victime ale anumitor tipuri specifice de infracțiuni în fiecare zonă.

O cercetare efectuată în 2017 de Fundația Comunitar București și Vital Signs, intitulată București – pulsul comunității, a furnizat o serie de date privind siguranța și violența în București. De reținut este faptul că, „deși infracțiunile comise în București reprezintă 13% din cele raportate la nivel național, ceea ce corespunde procentului populației, infracțiunile stradale sunt mult mai numeroase decât în rest: cele comise în București reprezintă 34% din cele de la nivel național.” Totodată, studiul arată că, deși numărul de dosare penale a scăzut semnificativ în ultimii ani în București, precum și chiar rata infracțiunilor stradale, a avut loc concomitent o creștere consistentă a furturilor din buzunare/genți și a furturilor din societăți comerciale. Cel mai recent studiu realizat de Agenția Națională Antidrog în 2019 indică o creștere a consumului de droguri în rândul minorilor, fără a se putea raporta exclusiv la raza Sectorului 1. De exemplu, o împărțire pe sectoare a tipurilor de infracțiuni comise cu violență în 2017 ne arată că, raportat la momentul efectuării studiului, cele mai multe ucideri din culpă au fost înregistrate în Sectorul 1 (16), precum și faptul că Sectorul 1 a

avut cele mai multe cazuri de viol (24). Același studiu arată că, „din cele 842 de petiții primite de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în 2016, 270 se referă la situații de discriminare - pe bază de etnie, naționalitate, categorie socială sau dizabilitate - ivite în București”[133].

Datele prezentate mai sus sunt relevante, dar nu sunt actualizate. De asemenea, ele sunt limitate și insuficiente, nefiind decât în mica măsură dezagregate în funcție de sector și, cu atât mai puțin în funcție de cartier, de zonă sau categoria victimelor. Aceeași problemă rezultă și din alte cercetări. Cel mai recent studiu realizat de Agenția Națională Antidrog în 2019 indică o creștere a consumului de droguri în rândul minorilor, dar nu se raportează exclusiv la raza Sectorului 1. Înțelegerea acestei probleme la nivel de sector, în toată complexitatea ei, este necesară având în vedere gradul ridicat de pericol social și implicațiile pe termen lung. Această concluzie este valabilă și pentru alte teme precum delinvența juvenilă sau violența domestică și de gen. O temă intim legată de tema siguranței și care nu trebuie exclusă din acest proiect amplu de cartografiere, chiar dacă nu se referă propriu-zis la infracțiuni este discriminarea, chiar dacă nu constituie faptă penală.

Având în vedere motivele enumerate mai sus, unul dintre obiectivele urmărite de măsura cartografierii este identificarea datelor și a dinamicilor specifice pentru Sectorul 1, cu scopul de a putea formula ulterior soluții adaptate atât pentru prevenția, cât și pentru combaterea criminalității.

Cartografierea Sectorului 1 din punctul de vedere al siguranței presupune 4 convergențe fundamentale:

a) Metodologie și tehnologie

În acest sens, cartografierea presupune colectarea sistematizată a unor date cât mai precise prin metode inovative și cu sprijinul tehnologiei, precum și cu implicarea autorităților competente, a ONG-urilor și a experților, cu scopul de a identifica:

- zonele cu risc mare de producere a infracțiunilor ținând cont de pericolul social al faptelor comise;
- persoanele și grupurile de persoane cele mai vulnerabile și mai expuse riscului de a fi victime ale infracțiunilor;

- categoriile de infracțiuni și contravenții, precum și frecvența acestora;
- date dezagregate în funcție de criteriile vârstei și genului, pentru a putea surprinde fenomene infracționale specifice și deseori mai puțin vizibile, dar frecvente și cu un pericol social ridicat precum: delincvența juvenilă, violența domestică și de gen, traficul și consumul de droguri;
- percepții subiective privind siguranța în Sectorul 1 – acest lucru este relevant în special pentru a delimita „granițe subiective” pe harta siguranței în vederea combaterii stereotipurilor și a proiectării și implementării unor programe integrate de regenerare urbană.

b) Criterii precise și echitabile

În colectarea datelor sus-menționate sunt necesare criteriile care să conducă la determinarea cât mai precisă a zonelor cu risc de producere a infracțiunilor sau cu vulnerabilități specifice pe palierul siguranței. Cartografierea trebuie să fie precisă, realizată pe baza unei metodologii riguroase cu criterii care să fie deopotrivă:

- (1) clare – pentru a identifica nevoile specifice ale fiecărei zone, și
- (2) echitabile – pentru a evita riscul implicit de „incriminare a sărăciei” și de plasare pe același nivel a infracțiunilor cu pericol social grav și a faptelor cu pericol social mai mic sau cu caracter contravențional, care se produc în zone defavorizate și care au la bază alte cauze sociale mult mai profunde. Aceste din urmă aspecte ar trebui să constituie obiectul unor măsuri distincte, care pun accentul pe reducerea sărăciei și pe creșterea incluziunii sociale, fiind mai intim corelate cu aceste dimensiuni decât cu problematica siguranței stradale propriu-zise. În multe situații chiar persoanele fără adăpost, persoanele ce fac apel la mila publică sau cele care recurg la comerț stradal neautorizat sunt expuse riscului de a fi ele însele victime ale diferitelor forme de violență stradală și nu numai. Pentru aceste motive, prevenirea și combaterea violenței, inclusiv în raport cu persoanele și grupurile vulnerabile, trebuie să constituie unul dintre obiectivele impotante din sfera siguranței.

c) Complexitate și specificitate

Propunem o hartă a siguranței, nu una a nesiguranței, având în vedere obiectivul general al reducerii substanțiale și sustenabile a infracționalității. Harta siguranței în Sectorul 1 trebuie să

ofere informații clare și corelate, nefiind o simplă enumerare a unor cartiere și a unor infracțiuni, ci o bază pentru formularea unor politici publice locale. Identificarea unor corelații și a unor cauzalități mai profunde constituie repere importante pentru a furniza soluții adaptate la probleme specifice, constând în măsuri de prevenție și combatere a criminalității.

d) **Accesibilitate și conectivitate**

Datele culese trebuie să fie accesibile tuturor autorităților cu atribuții relevante pentru siguranța publică. De aceea, este indispensabilă realizarea unor baze de date integrate (aspect care va fi detaliat în capitolul privind Buna Guvernare). De asemenea, este necesar ca un format simplificat să fie accesibil publicului pe o platformă online. Acest lucru este esențial din cel puțin două puncte de vedere, unul moral și unul practic. În primul rând, această abordare conduce la transparență, ca element-cheie al bunei guvernări. În al doilea rând, permite o colectare constantă a datelor, inclusiv cu implicarea cetățenilor, generând premisele pentru o (re)adaptare „din mers” a măsurilor, acolo unde este cazul.

Proiecte aflate în desfășurare în momentul de față

În prezent, nu se află în desfășurare proiecte care să vizeze în mod specific acest tip de măsură. Există anumite proiecte promovate în cadrul Strategiei de Dezvoltare a Poliției Locale Sector 1 pentru perioada 2018-2022, care ar putea fi corelate și ar putea chiar constitui un punct de plecare.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Elaborarea unei metodologii complexe de colectare și analiza datelor;
2. Construirea și optimizarea unei baze de date integrate la care să aibă acces toate autoritățile cu competențe relevante;
3. Cartografierea complexă a siguranței în Sectorul 1, accesibile online în cadrul unei platforme, care să centralizeze gradul de pericol social al cartierelor/zonelor/străzilor în funcție de criterii clare și să ofere informații în timp real.

Indicator:

- 1 metodologie;
- 1 bază de date;
- 1 platformă online;
- 1 hartă a siguranței.

Plan de acțiune pe termen mediu (orizont 2030), indicatori

1. Asigurarea accesului publicului la date, precum și implicarea constantă a acestuia în colectarea lor pe termen lung prin intermediul unei platforme online;

2. Facilitarea utilizării tehnologiei prin dezvoltarea unei aplicații mobile pentru colectarea constantă a datelor.

Indicator

- 1 platformă online;
- 1 aplicație mobilă.

Instituții implicate

- Primăria Sectorului 1;
- Poliția Locală Sector 1;
- DGASPC Sector 1.

Elemente de operaționalizare: alocare de fonduri; constituirea unei echipe multidisciplinare de experți; încheierea și dezvoltarea unor parteneriate problematizate cu societatea civilă și mediul de business – în special în domeniul noilor tehnologii.

11.2 Construirea unui model eficient de prevenire a criminalității cu sprijinul tehnologiei moderne

Prevenirea criminalității este fundamentală pentru a descuraja fenomenul infracțional. Este important ca metodele de prevenție să utilizeze cele mai eficiente instrumente. Evoluția accelerată în domeniul tehnologiei și analizei datelor, impactul acestei realități în toate aspectele vieții și societății, precum și conectivitatea din ce în ce mai mare datorată acestei evoluții reprezintă oportunități importante pentru activitatea celor care aplică legea în vederea garantării siguranței

publice. Tehnologia informației, analiza datelor și utilizarea platformelor și aplicațiilor mobile au potențialul de a deveni instrumente eficiente în prevenția și combaterea fenomenului infracțional.

Construirea unui model eficient de prevenție a criminalității, cu sprijinul acestor instrumente, este necesară deoarece poate contribui atât pe termen mediu, cât și pe termen lung, la reducerea substanțială a ratei criminalității, la creșterea încrederii populației în autoritățile competente, precum și la sentimentul general de siguranță în Sector. Aceste trei aspecte constituie, de altfel, indicatori importanți aferenți ODD 16 din Agenda de Dezvoltare durabilă 2030 a ONU.

Modelul poate fi corelat celorlalte măsuri de prevenție și combatere a fenomenului infracțional, în cadrul unei viziuni integrate. Un prim exemplu este simplificarea operațiunii de colectare a datelor pentru identificarea zonelor cu potențial criminogen, precum și a comunităților celor mai vulnerabile din punctul de vedere al siguranței și criminalității. Utilizarea tehnologiei pentru a întocmi Harta siguranței în Sectorul 1 ar putea contribui la creșterea preciziei acesteia. Totodată, ar genera premisele pentru o colectare constantă, accesibilă și conectată a acestor date. Alt exemplu relevant este optimizarea modului în care sunt distribuite resursele umane și materiale limitate în activitatea desfășurată de Poliția Locală. Deficiențe cantitative de resurse umane pot fi compensate prin identificarea acestor tipare care să repartizeze atât personalul, cât și activitățile corespunzător acestor pattern-uri. Acest lucru nu scade din importanța suplimentării resurselor umane, acolo unde este necesar și legitim.

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României include ca măsură: utilizarea extinsă a tehnicilor digitale avansate în elaborarea și modelarea integratoare a programelor și proiectelor de dezvoltare în vederea optimizării deciziilor privind stabilirea priorităților și alocarea rațională a resurselor financiare pe criterii de rentabilitate și competitivitate. Elaborarea unui model eficient de prevenție a criminalității bazat pe tehnologie se află în armonie cu această viziune la nivel național.

Sunt deosebit de relevante rezultatele pozitive care au fost obținute prin implementarea unor modele similare în alte state. Un exemplu de bună practică este cel olandez. În Amsterdam, a fost implementat un program pilot, cunoscut sub numele de Sistem de Anticipare a Infracțiunilor (Crime Anticipation System – CAS), pe baza căruia poliția locală utiliza datele strânse cu ajutorul tehnologiei pentru a anticipa mai ușor și a răspunde mai repede anumitor infracțiuni. Sistemul a

fost optimizat de poliția din Amsterdam pe parcursul a 10 ani, astfel încât, în prezent, este implementat la nivel național. Programul presupune o fază inițială în care fiecare oraș este împărțit în pătrate și pentru fiecare dintre acestea sunt colectate date complexe privind infracționalitatea pentru o perioadă de doi ani. Ulterior se realizau calcule pe baza cărora se stabileau frecvențe și tipare pentru diferite tipuri de infracțiuni și contravenții. Rezultatele obținute erau folosite pentru a recalibra programul zilnic al poliției locale, facilitând stabilirea unor priorități de timp deopotrivă pentru activitatea și pentru prezența poliției. În felul acesta, se asigură atât prevenția, cât și utilizarea mai eficientă a resursei umane, fără a fi nevoie o suplimentare considerabilă a efectivelor.[134] Alt exemplu interesant de bună practică ce este preluat din Australia (din New South Wales), unde cetățenii pot furniza informații în mod voluntar și în timp real, pe platforme online specializate.[135]

Proiecte aflate în desfășurare în momentul de față: Strategia de dezvoltare Poliției Locale Sector 1 București pentru perioada 2018-2022 a fixat drept obiectiv strategic îmbunătățirea performanțelor prin utilizarea tehnologiilor moderne, ceea ce presupune dezvoltarea sistemului de analiză a informației existent în cadrul instituției. Sistemul de analiză a informației existent și la raportul de audit al acestui sistem menționat ca indicator în Strategia Poliției Locale pot constitui o bază pentru optimizarea mecanismului, dar este necesară o viziune mai complexă, standarde mai ridicate și considerarea unor modele de bune practici care deja au demonstrat eficiență și sustenabilitate (precum cele menșionate mai sus).

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Realizarea unei cercetări ample pentru a identifica formatul cel mai adecvat al modelului eficient de prevenție a criminalității în sector pe baza tehnologiei;
2. Realizarea unui studiu de impact;
3. Elaborarea unui model inteligent de prevenție a criminalității.

Indicator:

- 1 cercetare;
- 1 studiu de impact ex ante;
- sistem informatic de analiză a informației funcțional și adaptat.

Plan de acțiune pe termen mediu (orizont 2030), indicatori

1. Implementarea eficientă a modelului inteligent de prevenție a criminalității.

2. Dezvoltarea unei aplicații mobile complementare activității de analiza datelor, unde persoanele fizice să-mi poată raporta incidente, oferi feedback, ajutând deopotrivă la colectarea de date relevante, treci la actualizarea permanentă la nivel de sector

Indicatori:

- 2 studii de impact ulterioare; reducerea a criminalității la nivel de sector ca urmare a activității de prevenție specific rezultată din analiza datelor; numărul de infracțiuni în funcție de tipul de infracțiune și de zonă/cartier/stradă; procentul de persoane care au fost victima discriminării sub diverse forme; creșterea gradului de încredere a populației în activitatea autorităților locale competente cu asigurarea ordinii publice; număr de autosesizări pe baza modelului; număr de infracțiuni anticipate pe baza modelului;
- 1 aplicație mobilă accesibilă cetățenilor; număr de utilizatori ai aplicației mobile.

Instituții implicate

- Primăria Sectorului 1,
- Poliția Locală Sector 1.

11.3 Elaborarea și implementarea unui model de implicare și capacitate comunitară pentru cartiere mai sigure

Această măsură vizează elaborarea și implementarea unui model de implicare comunitară, care să conducă la mai multă siguranță și incluziune în mediul urban, în special în zonele identificate drept periculoase sau vulnerabile. Siguranța publică este o componentă importantă atât în cadrul procesului de urbanizare inclusivă și sustenabilă, cât și pentru analiza calității vieții în sector.

Trebuie subliniat că această măsură poate fi corelată cu domeniul strategic 8 (Urbanism), domeniul strategic 10 (Mediu, Energie și Protecția Animalelor) și domeniul strategic 12 (Buna guvernare) din cadrul prezentei Strategii. Măsura propusă se află la intersecția dintre două obiective de dezvoltare durabilă din cadrul Agendei de Dezvoltare durabilă 2030 a ONU și a Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României. Pe de o parte, ODD 11 prevede Dezvoltarea

orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile. Pe de altă parte, ODD 16 urmărește Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.

Nevoia de a aborda dezvoltarea durabilă dintr-o perspectivă urbană a devenit o prioritate, în condițiile în care, așa cum estimează SGD Compass, până în 2050, 70% din populația globală va locui în mediul urban, orașele devenind un mediu-cheie pentru sustenabilitate. În România, conform statisticilor Băncii Mondiale, preluate în Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, ponderea populației urbane a crescut la 54,4% (în 2014), de la 34% (în 1960).[136] Trendul este în continuare unul ascendent, Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare arătând că, în 2016, procentul populației urbane în România a crescut la 55%.[137] Conform Eurostat, România s-a poziționat în 2016 pe primul loc la rata de supraaglomerare de 48,4%, comparativ cu media UE de 16,6%[138]. La nivel local, Sectorul 1 cunoaște un ritm accelerat de urbanizare, precum și o creștere a populației.

În acest context de creștere a populației Sectorului 1, garantarea siguranței în mediul urban devine o provocare și mai presantă. Utilizarea unor instrumente de bună guvernare poate sprijini dezvoltarea unor cartiere, pornind de la problemele specifice ale acestora, contribuind la procesul de regenerare urbană. De aceea, chiar dacă modelul propus este de sine stătător, el ar putea fi o parte componentă în cadrul unei strategii mai ample de regenerare urbană. Strict din perspectiva siguranței publice, modelul de implicare comunitară este un pas suplimentar important în prevenirea fenomenului infracțional. Sub acest aspect, modelul trebuie privit în mod corelat cu cele două măsuri detaliate anterior privind cartografierea zonelor cu potențial criminogen (9.1) și dezvoltarea unui model de prevenție a criminalității pe baza tehnologiei informației și analizei datelor (9.2). Cunoașterea prealabilă a arealelor cu probleme de criminalitate și a comunităților vulnerabile constituie un instrument util de eficientizare și de bună guvernare în vederea identificării zonelor care trebuie să aibă caracter prioritar în procesul de consolidare a urbanizării incluzive și durabile. Modelul de implicare comunitară propus generează cadrul pentru a aplica la nivel „foarte local” (în zonele prioritare) și în mod „foarte specific” (pentru problemele caracteristice identificate) instrumente care stimulează:

- (1) Participarea civică și implicarea comunitară

În acest sens, două modele de bune practici sunt utile. În Los Angeles există mai mult de 99 de consilii de cartier care reprezintă grupuri locale de inițiativă și forumuri de discuție și implicare în problemele specifice fiecărui cartier. Din aceste consilii fac parte persoanele care locuiesc, lucrează sau au o conexiune cu cartierul respective. Dimensiunea Consiliilor variază în funcție de cartier, iar interesele acestora sunt reprezentate în Departamentul de Capacitare a Cartierelor din cadrul Primăriei Los Angeles.[139] În mod similar, Strategia de dezvoltare a orașului New York accentuează nevoie de a consolida organizațiile și asociațiile existente la nivel de cartiere într-un proces amplu de abilitare (capacity building, community empowerment).

(2) Voluntariatul

Promovare și sprijinirea voluntariatului la nivelul cartierelor poate soluționa în mod eficient diverse probleme specifice. Formularea unor programe sociale și de voluntariat ample trebuie să includă parteneriate cu asociații non-profit.

(3) Accesul la resurse

Accesul la resurse este fundamental pentru dezvoltarea substanțială, rapidă și sustenabilă a fiecărui cartier, pornind de la nevoile specifice. Două instrumente sunt esențiale în acest sens și vor fi detaliate ca măsuri de sine stătătoare în cadrul domeniului dstrategic 12 din prezenta strategie(Buna guvernare):

I. Bugetarea participativă – dezvoltarea unor programe de bugetare participativă pentru fiecare cartier, alocarea unor resurse adecvate problemelor specifice identificate și asigurarea accesului la resurse al potențialilor beneficiari direcți.

II. Atragerea unor investiții la nivelul cartierelor în parteneriat cu mediul de business – Conform SDG Compass, parteneriatul cu mediul de business reprezintă o soluție pentru atragerea unor finanțări sigure și pentru optimizarea infrastructurii. Implicarea investitorilor poate conduce la identificarea unei viziuni și a unor soluții inovative, având un rol important nu doar pentru infrastructură, tehnologie, servicii și investiții, ci și pentru optimizarea generală a sistemului urban.[140]

O dimensiune esențială în cadrul acestui model vizează promovarea și protejarea demnității prin:

- informarea cetățenilor cu privire la drepturile lor,
- adoptarea unor măsuri de regenerare urbană care vizează în mod specific grupuri și comunități vulnerabile;
- atenția sporită acordată minorilor, dimensiunii de gen și protecției minorităților;
- promovarea multiculturalismului;
- promovarea egalității de gen și a antrenoriatului feminin;
- combaterea violenței de gen și facilitarea accesului la servicii integrate pentru victime.

De altfel, promovarea multiculturalismului constituie un obiectiv prioritar identificat în cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, care menționează că „o societate pașnică și inclusivă necesită acceptarea și aprofundarea valorilor multiculturalismului”.[141] La nivel local, promovarea incluziunii pornind de la „nivelul 0” – acela al cartierelor are potențialul de a facilita o aprofundare pe termen lung și generală a acestei valori democratice. Totodată, dimensiunea de gen este o componentă esențială în procesul de regenerare urbană, în concordanță cu ODD5, preluat și în Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României 2030. Cartierele unde violența de gen este accentuată ar trebui să fie cele care beneficiază cu prioritate de centre de susținere pentru victime, de adăposturi și de servicii integrate.

În concluzie, măsura propusă vizează elaborarea și implementarea unui model de implicare comunitară pentru a stimula deopotrivă siguranța și incluziunea, prin:

- stimularea participării cetățenilor;
- asigurarea accesului la resurse al cetățenilor;
- atragerea investitorilor pentru dezvoltarea unor programe de regenerare în cartierele periculoase și în cele vulnerabile;
- protejarea demnității umane, considerarea persoanelor și grupurilor celor mai vulnerabile.

Având în vedere complexitatea și miza pe termen lung a acestei măsuri, este indispensabilă îndeplinirea următoarelor cerințe, care constituie și coordonatele de bază ale modelului propus:

- stimularea și abilitarea organizațiilor/consiliilor/asociațiilor la nivel de cartiere;
- stimularea participării cetățenilor în proiecte de bugetare participativă și programe de voluntariat;
- parteneriate-cheie cu mediul de business și cu societatea civilă;
- includerea dimensiunii de gen și multiculturală în procesul de regenerare;

- utilizarea tehnologiei moderne pentru a facilita împrumutul de bune practici de la un cartier la altul.

Proiecte aflate în desfășurare în momentul de față

Până în prezent, Primăria Sectorului 1 a implementat, în 2012, un proiect de revitalizare urbană (intitulat „2012 Sector 1”) care a vizat cartiere rezidențiale periferice și ansamblurile de locuințe din Chitila, Bucureștii Noi, Pajura, Dămăroaia și Aviației, dar nu s-a concentrat pe dimensiunea siguranței cetățenilor. În 2020 a fost implementat un proiect de bugetare participativă pentru cetățenii sau adresa de reședință pe raza Sectorului 1 al Municipiului București și care au împlinit vârsta de 16 ani.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Elaborarea unui ghid de bune practici.
2. Elaborarea unui studiu de impact *ex ante*.
3. Implementarea unor program pilot
4. Stimularea implicării civice prin intermediul asociațiilor și organizațiilor de la nivelul cartierelor.
5. Stimularea bugetării participative.
6. Stimularea parteneriatului cu societatea civilă.
7. Stimularea parteneriatul cu investitorii mediul de business.
8. Stimularea diversității culturale.
9. Stimularea egalității de gen

Indicatori

- ghid de bune practici;
- studiu de impact;
- programe pilot implementate;
- număr de parteneriate cu asociații și organizații de cartier; număr de asociații și organizații de cartier implicate în mod activ; 1 structură administrative care să coaguleze și să faciliteze discuțiile dintre reprezentanții acestor asociații și organizații;
- număr de măsuri implementate ca urmare a inițiativelor acestora;
- număr de proiecte bazate pe bugetare participativă în cadrul programelor pilot;
- număr de dezbateri publice a bugetului local;

- număr de ONG-uri implicate activ la nivelul proiectului pilot;
- număr de investiții în cadrul programelor pilot;
- număr de parteneriate cu mediul de business;
- 1 plan de investiții;
- număr de proiecte privind diversitatea culturală în cadrul programelor pilot;
- număr de proiecte coordonate de femei;
- număr de proiecte care reprezintă interesele femeilor; număr de centre de susținere a victimelor violenței domestice; număr de campanii de informare în comunități și cartiere.

Plan de acțiune pe termen mediu (orizont 2030), indicatori

1. elaborarea unui studiu de impact al programului pilot.
2. extinderea programului pilot.
3. identificarea tuturor grupurilor de inițiativă civică de la nivelul Sectorului 1
4. dezvoltarea amplă a parteneriatului cu societatea civilă.
5. stimularea implicării civice prin intermediul asociațiilor și organizațiilor de la nivelul cartierelor.
6. extinderea modelului de bugetare participativă.
7. dezvoltarea amplă a parteneriatul cu investitorii mediul de business.
8. dezvoltarea unei aplicații mobile și a unei platforme online care să centralizeze măsurile/proiectele/programele/inițiativele adoptate și să faciliteze importul de bune practici de la un cartier la altul, dacă este cazul, stimulând inițiativa civică și conectivitatea, precum și sincronizarea dezvoltării la nivelul diferitelor cartiere din Sectorul 1.
9. eradicarea violenței de gen în fiecare cartier
- 10.

Indicatori:

- studiu de impact.
- număr de cartiere la care este extins programul;
- număr de parteneriate/protocoale de colaborare încheiate cu grupurile de inițiativă civică.
- număr de ONG-uri implicate activ în comunități și cartiere;
- număr de asociații și organizații de cartier implicate în mod activ; o structură administrativă care să coaguleze și să faciliteze discuțiile dintre reprezentanții acestor asociații și organizații; număr de măsuri implementate ca urmare a inițiativelor acestora.
- număr de proiecte bazate pe bugetare participativă la nivel de sector;

- număr de parteneriate încheiate; 1 plan extins de investiții; număr de investiții în funcție de comunitate/cartier;
- 1 aplicație mobilă;
- 1 site web; număr de descărcări ale aplicației; număr de accesări ale platformei;
- 1 campanie de promovare a aplicației și a platformei, protejarea diversității culturale.
- număr de proiecte privind multiculturalitatea.
- număr de centre de susținere a victimelor violenței domestice accesibile pentru fiecare cartier;
- cartografierea centrelor de sprijinire a victimelor, adăposturilor și serviciilor pentru facilitarea accesului;
- 1 campanie de promovare.

Instituții implicate

- Primăria Sectorului 1 și toate departamentele din subordine, având în vedere natura complexă a proiectului;

11.4 Eradicarea fenomenului violenței împotriva femeilor și asigurarea accesului la un sistem integrat de servicii pentru victime ale violenței domestice, inclusiv într-un centru specializat cu primirea acestora în regim de urgență

Această măsură trebuie privită ca un demers în cadrul abordării integratoare de gen (gender mainstreaming). Importanța includerii acestei abordări derivă din cele mai recente date cu privire la fenomenul violenței domestice în Sectorul 1. Conform datelor furnizate de Inspectoratul General al Poliției Române – Direcția Ordine Publică (solicitate de Asociația ANAIS), în intervalul 28.12.2018 – 30.09.2019, la nivelul Sectorului 1, au fost emise 152 de ordine de protecție provizorii, 115 fiind confirmate de procuror, 97 de ordine de protecție au fost emise de către instanța de judecată și au fost depuse 516 plângeri penale în cazuri derivate din violența domestică. Aceste date arată că fenomenul nu se află într-un trend descendent, fiind din ce în ce mai vizibil.

De aceea, sunt necesare măsuri urgente pentru a putea reduce semnificativ (până la eradicare) fenomenul violenței domestice. În același timp, trebuie ținut cont că o creștere a numărului de

plângeri și de ordine de protecție poate avea drept cauză concomitentă și o mai mare vizibilitate a legislației privind violența domestică. În realitate însă, nici legislația și nici serviciile ce pot fi puse la dispoziția victimelor violenței domestice nu sunt suficient de vizibile și de mediatizate. Eradicarea tuturor formelor de violență față de femei constituie o prioritate pentru statul român, atât în baza Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 prin Obiectivul 5 privind Egalitatea de gen, în concordanță cu Agenda 2030, dar și ca stat semnatar al Convenției de la Istanbul. Eliminarea violenței domestice este o prioritate în cadrul Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021, în cadrul căreia un pilon distinct este acordat acestei prblematici.

Trebuie subliniat că, având în vedere vulnerabilitatea complexă a victimelor violenței domestice, este esențial ca serviciile de care beneficiază acestea să fie integrate, de calitate și gratuite. Acest aspect poate fi abordat direct prin măsuri specifice de către Primăria Sectorului 1. În prezent, nu regăsim un astfel de sistem integrat la nivelul Sectorului 1. De asemenea, nu există și nu este mediatizată o hartă a serviciilor sociale în sfera violenței de gen.

Trebuie adăugat că formele violenței de gen sunt multiple, unele dintre ele producându-se în familie, dar altele la locul de muncă, inclusiv în companii din mediul privat. Partea cea mai gravă, însă, este absența unui centru specializat care să primească victimele în regim de urgență. Considerăm că aceasta este o prioritate de bază pentru a asigura o bună guvernare echitabilă și incluzivă care respectă demnitatea ființei umane.

Trei direcții de acțiune sunt fundamentale, la acest punct, în vederea implementării adecvate acestei măsuri:

- Pregătirea funcționarilor publici astfel încât demersurile necesare să poată fi demarcate;
- Identificarea și atribuirea unui spațiu pentru un centru;
- Informarea funcționarilor cu privire la necesitatea unui astfel de centru, conștientizarea problemelor de gen.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Elaborarea unei cercetări care să evalueze anvergura fenomenului violenței de gen la nivelul Sectorului 1;
2. Elaborarea unor campanii de informare la nivelul comunităților;

3. Număr de campanii;
4. Elaborarea unui sistem integrat de servicii sociale pentru victimele violenței domestice;
5. Încheierea unor parteneriate cu societatea civilă și cu mediul privat în vederea susținerii victimelor;
6. Includerea dimensiunii de gen în planurile de regenerare comunitară;
7. Identificarea unui spațiu pentru funcționarea Centrului de primirea victimelor violenței domestice în regim de urgență.

Indicator:

- Cercetare;
- număr de centre de susținere a victimelor violenței domestice;
- număr de centre de primire a victimelor violenței domestice în regim de urgență;
- 1 cartografiere a centrelor de sprijinire a victimelor, adăposturilor și serviciilor;
- Număr de parteneriate cu societatea civilă;
- număr de parteneriate cu mediul privat;
- număr inițiative reușite; număr cartiere implicate;
- 1 centru.

Plan de acțiune pe termen mediu (orizont 2030), indicatori

1. Extinderea rețelei de centre și optimizarea serviciilor oferite victimelor.

Indicator:

- număr de centre.

Instituții implicate

- Primăria Sectorului 1;
- DGASPC Sector 1.

11.5 Creșterea capacității de intervenție prin suplimentarea cu resurse umane a autorităților din subordinea Primăriei Sectorului 1 cu atribuții directe în domeniul siguranței publice și protecției victimelor

Această măsură are în vedere aspectele cantitative privind managementul resurselor umane la nivelul Primăriei Sectorului 1 și al autorităților publice din subordinea acesteia. Este important să subliniem că, pentru ca această măsură să fie neechivoc justificată, trebuie să fie direct proporțională cu nevoia efectivă de angajări noi, confirmată de date. De asemenea, pentru ca măsura să fie eficientă este necesară să fie corelată cu aspectele privind dimensiunea calitativă a managementului resurselor umane (care va fi discutată în cadrul domeniului strategic 12), precum și cu modele de alocare a resurse umane bazate pe tehnologie. Măsura se află în concordanță cu cadrul de priorități fixate la nivel internațional și național. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 a fixat ca obiective eradicarea violenței asupra copiilor și reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență. Siguranța publică reprezintă o prioritate cu caracter general, derivară din ODD 16.3 privind reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe.

Din discuțiile purtate în cadrul grupului de lucru, a reieșit că Poliția Locală Sector 1 și DGASPC Sector 1 sunt principalele autorități din subordine unde atât dimensiunea cantitativă, cât și cea calitativă a managementului resurselor umane trebuie optimizate.

Asigurarea ordinii și liniștii publice și paza obiectivelor constituie domenii în care poliția locală are atribuții la nivel de sector, în baza legii. Strategia de Dezvoltare a Poliției locale Sector 1 pentru perioada 2018-2022 subliniază că numărul de solicitări din partea cetățenilor (constând în petiții și sesizări telefonice), precum și numărul de intervenții la evenimente s-a diminuat, dar această tendință descrescătoare nu este proporțională cu reducerea numărului de angajați. Rezultă astfel că volumul de muncă per angajat a crescut, de fapt, cu 124% în 2016 față de 2009 – în cazul petițiilor și intervențiilor la evenimente și cu 50% – în cazul sesizărilor telefonice. Strategia de Dezvoltare a Poliției locale Sector 1 pentru perioada 2018-2022 mai identifică două puncte slabe care împiedică desfășurarea în condiții de eficiență a activităților proprii. În primul rând, organigrama instituției este mult subdimensionată față de necesitățile reale, deoarece a OUG nr. 63/2010 limitează posturile după următoarea regulă: un polițist local la 1000 de locuitori. În fapt, Poliția

Locală Sector 1 a primit și alte atribuții de la Consiliul Local care nu au fost avute în vedere de OUG nr. 63/2010 și nici de Legea nr. 155/2010 de funcționare a Poliției Locale, fapt care face necesară creșterea numărului de polițiști. În al doilea rând, analiza efectuată în cadrul aceleiași strategii arată că activitatea instituției are cu precădere caracter reactiv, în contextul în care numărul mic de angajați nu permite o abordare proactivă. Analiza SWOT efectuată în cadrul Strategiei de Dezvoltare a Poliției locale Sector 1 pentru perioada 2018-2022 a confirmat această idee. Tema a constituit un subiect amplu dezbătut în cadrul grupul de lucru privind Siguranța cetățenilor și buna guvernare. Reprezentanții Poliției Locale Sector 1 au subliniat și au argumentat necesitatea suplimentării resurselor umane implicate în activitatea de teren, atât pentru a stimula o abordare proactivă și cu caracter preventiv, cât și pentru combaterea fenomenului infracțional și al intervenției efective. Trebuie punctat un lucru esențial. Posibilitatea suplimentării nu se află în competența Primăriei Sectorului 1, ea putând opera dacă și numai dacă este precedată de o modificare legislativă.

În ce privește DGASPC Sector 1, Strategia structurilor Integrate de Asistență Socială și Asistența Medicală Comunitară „Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului” Sector 1 pentru perioada 2016-2020 sublinia următoarele puncte slabe: lipsa cronică de resurse umane; întârzieri sau imposibilitatea acordării în timp util a unor servicii din cauza resurselor umane insuficiente; faptul că nu există încă servicii pentru toate categoriile de nevoi identificate; precum și fluctuația foarte mare a personalului. Suplimentarea resurselor umane în mod corespunzător nevoilor reale trebuie completată cu pregătirea în domeniu printr-un program de traininguri și formare (detaliat în cadrul domeniului strategic 12 Buna guvernare).

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Elaborarea unei cercetări care să evalueze necesarul de suplimentare a resurselor umane pentru fiecare departament din subordine și impactul potențial al suplimentării.
2. Elaborarea unui plan pentru a realiza modificarea legislativă.
3. Elaborarea unui model pentru a îmbina elementul cantitativ cu cel calitativ

Indicatori

- cercetare;
- 1 studiu de impact;

- plan pentru modificarea legislației;
- 1 model.

Plan de acțiune pe termen mediu (orizont 2030), indicatori

1. Modificarea legislației

2. Suplimentarea efectivă (dacă este cazul în baza studiului de impact);

3. creșterea capacității de intervenție în situații de urgență:

4.

Indicator:

- modificare a legislației;
- număr de polițiști în funcție de departament după suplimentare;
- număr de angajați la DGASPC Sector 1 după suplimentare;
- număr de cazuri prevenite; număr de cazuri rezolvate.

Instituții implicate

- Primăria Sectorului 1;
- Poliția Locală Sector 1;
- DGASPC Sector 1;